

2.6.7 אימוץ

עבור ילד שאינו יכול לחיות עם הוריו הביולוגיים באופן קבוע, האימוץ מהווה אפשרות לגדול בסביבה משפחתית יציבה ובטוחה מבחינה חוקית, תחת השגחה הורית. 3,843 קטינים נמסרו לאימוץ בגרמניה בשנת 2021. קיימות צורות שונות לאימוץ במדינה:

צורת האימוץ	החלק היחסי מכלל הילכי האימוץ בשנת 2021 ב-% (N = 3,843)
אימוץ בתוך גרמניה על ידי צד שלישי	998 (26%)
אימוץ חו"ל על ידי צד שלישי	178 (4,6%)
אימוץ ילד חורג (בתוך גרמניה/חו"ל)	2,535 (66%)
אימוץ על ידי קרובי משפחה (בתוך גרמניה/חו"ל)	132 (3,4%)

2.6.7 אימוץ

בהשוואה למספר הילדים הקטינים המועברים למסגרות שונות של מגורים חוץ-ביתיים, שיעור האימוצים נמוך יחסית. עם זאת, נושא האימוץ מושך לא מעט תשומת לב ברמה הפוליטית, המקצועית ובתקשורת. הסיבה העיקרית לכך היא שלאימוץ השלכות משפטיות נרחבות וברוך כלל בלתי הפיכות. לילד שאינו יכול לחיות עם הוריו הביולוגיים באופן קבוע, האימוץ מהווה אפשרות לגדול בסביבה משפחתית יציבה ובטוחה מבחינה חוקית, תחת השגחה הורית. קרוב ל-50% (n=1,891) מהילדים שאומצו ב-2021 היו מתחת לגיל שלוש; כ-10% (n=396) היו מעל 15 שנים.

להורים המאמצים אותן זכויות וחובות (גם כלכליות) שיש להורים הביולוגיים. עם אישור המסירה לאימוץ, ההורים הביולוגיים מעבירים באופן קבוע ובלתי הפיך את אחריות המשמורת. על פי רוב, הילד המאומץ מקבל את שם המשפחה של הוריו המאמצים, אשר מאותו רגע ואילך זכויות וחובות המשמורת נמצאות בחזקתם.

בגרמניה, ההשלכות המשפטיות של האימוץ חורגות מעבר ליום הולדתו ה-18 של הילד המאומץ. לדוגמה, ההורים המאמצים והילד המאומץ חייבים בחובה הדדית לתמיכה כלכלית (למשל, הכנסת ההורים המאמצים תילקח בחשבון בחישוב זכאות הילד המאומץ למענק סטודנט; הכנסתו של הילד המאומץ תילקח בחשבון אם הוריו המאמצים יעברו למסד סיעודי). גם בענייני ירושה, ילדים מאומצים זוכים לחיס שווה לילדים ביולוגיים.

צורת אימוץ

קיימות צורות אימוץ שונות. בהתאם, ישנן גם צורות שונות של קרבה משפחתית בין הורים מאמצים לילדם. (מאז 2017, גם בני זוג מאותו המין יכולים להיות הורים מאמצים). צורת האימוץ ה"קלאסית" של ילד שאין לו קרבת דם להורים הוא אינו ילד חורג של מי מהם, מכונה "אימוץ צד שלישי". צורת אימוץ זו משמשת חלופה למתן תמיכה חינוכית ארוכת טווח חוץ-ביתית לפי סעיפים 27 ואילך בספר החוקים הסוציאלי השמיני, כגון משפחת אומנה. במקרה של אימוץ של ילד חורג, ההורה החורג מאמץ את הילד הביולוגי של בן/ת הזוג. במקרה של אימוץ על ידי קרובי משפחה, הילד מאומץ על ידי קרובי משפחה מדרגה ראשונה (סבים וסבתות) או קרובים משפחה עקיפים עד דרגה שלישית (אחים/אחיות, דודה/דוד). כמו כן, נעשית אבחנה בין אימוץ בתוך המדינה ואימוץ חו"ל. במסגרת אימוץ חו"ל מובא הילד לגרמניה לאורך אימוץ.

השאלה המהותית ביחס לל צורות האימוץ היא באיזו מידה, בכל מקרה ומקרה, האימוץ הוא האפשרות הטובה ביותר עבור הילד (בהשוואה, למשל, לאפוטרופסות קבועה).

הסדרת הילכי האימוץ

הסדרת הילכי האימוץ, בחינת כשירותם של הורים מאמצים פוטנציאליים, בדיקת "ההתאמה" בין הילד להורים המאמצים, הישען וליווי הצדדים בהליך נתונים לסמכותם של שירותי הרווחה לילדים ונער. עם זאת, הבסיס המשפטי העיקרי להליך אימ מעוגן בספר החוקים הסוציאלי השמיני, אלא בקודקס האזרחי (BGB) ובחוק להסדרת האימוץ (AdVermiG). לפי סעיף 2 בחוק האחרון, הסדרת האימוץ נמצאת באחריותן של לשכות הרווחה לנוער ברשויות המקומיות ושל לשכות הרווחה לנוער של המדינה הפדרלית. עם זאת, הסדרת האימוץ יכולה להתנהל גם על ידי גופים עצמאיים בתנאי שהם הוכרו כמתאימים לכך על ידי לשכות הרווחה לנוער של המדינה הפדרלית.

לקריאה נוספת

Bovenschen, I. (2021): Adoption, Adoptionsvermittlung. In: Amthor, Ralph-Christian/Goldberg, Brigitta/Hansbauer, Peter/Landes, Benjamin/Wintergerst, Theresia (eds.). In: Wörterbuch Soziale Arbeit. 9th fully revised and updated edition, Weinheim and Basel, p. 37-40.
 Bovenschen, Ina/Bränzel, Paul/Dietzsch, Fabienne/Zimmermann, Janin/Zwönitzer, Annabel (2017): Dossier Adoptionen in Deutschland. Bestandsaufnahme des Expertise- und Forschungszentrums Adoption. Abridged version, Munich. Online at https://www.djv.de/fileadmin/user_upload/bibs2017/24323_EFZA_Dossier_Kurzfassung.pdf (last accessed: 31 July 2023).
 Mühlmann, Thomas (2021): 11. Adoptionen. In: Autorengruppe Kinder- und Jugendhilfestatistik: Kinder- und Jugendhilfereport Extra 2021. Dortmund, p. 48-50. Online at https://www.akjstat.tu-dortmund.de/fileadmin/user_upload/Kinder- und Jugendhilfereport_Extra_2021_AKJStat.pdf (last accessed: 31 July 2023).